

Dato: 8/26/2022

Faggruppemøte Areal og Transport Klima og miljø

Kongsvinger, 24. august 2022

Sak 3. HØRINGSUTTAELSE NOU 6:2022: Nett i tide – om utvikling av strømnettet

Om NOU 6:2022 og planlagt prosess i Osloregionen

- Strømnettutvalget ble opprettet i juni 2021 og avga sin utredning til OED i juni 2022. Utvalget har særlig vurdere tre overordnede temaer:
 - *Tiltak for å redusere tiden det tar å utvikle og konsesjonsbehandle nye nettanlegg.*
 - *Prinsipper for å ivareta en samfunnsøkonomisk utvikling av strømnettet i en tid med stor usikkerhet om forbruksutviklingen.*
 - *Mulige forbedringer i systemet med tilknytningsplikt.*
- OED har sendt Strømnettutvalgets utredning NOU 2022: 6 «Nett i tide – om utvikling av strømnettet» på høring, med høringsfrist 30.09.2022.
- Osloregionens sekretariat ber om innspill til høringssvar innen 6. september
- Et evt høringssvar behandles i styremøte 23. september

Anbefalinger fra NOU 6:2022

For å *redusere tidsbruken* gjelder særlig:

- Innføring av frister og framdriftsplaner
- Bedre og tidligere involvering og utredninger, og mer parallelle prosesser
- Bedre forarbeid og forbedring av søknader gir grunnlag for mer bruk av «fast track» for mindre saker
- Bruk av betingede anleggskonsesjoner
- Økte ressurser til konsesjonsmyndighetene.

For å ivareta en *samfunnsøkonomisk utvikling* av nettet gjelder særlig:

- Bedre prissignaler for eksisterende nett gjennom innføring av abonnert effekt i regional- og transmisjonsnett
- Bedre prissignaler for nye nettinvesteringer gjennom tidligere forpliktende tilbud om anleggsbidrag
- At nettselskapene gis kostnadsdekning for tidlig utredning
- Bedre utnyttelse av dagens nett gjennom vurdering av driftspolicy, tilknytning med vilkår, digital samhandlingsevne, energieffektivisering og bedre utnyttelse av fleksibilitetsressurser
- Utarbeidelse av en sektorveileder for samfunnsøkonomisk analyse av nettanlegg

For å *forbedre tilknytningsprosessen* gjelder særlig:

- Mer standardisert tilknytningsprosess, bedre informasjon til aktører og kart over ledig kapasitet
- Kriterier for vurdering av driftsmessig forsvarlig og operasjonalisering av tilknytning med vilkår
- Tydeliggjøring av kriterier for tildeling av kapasitet basert på objektive og ikke-diskriminerende kriterier
- Økt tilsyn med nettselskapenes etterlevelse av tilknytningsplikten
- Innføring av utvidet tilknytningsplikt for utvalgte anleggskonsesjonærer

Innledende om momenter til evt høringssvar fra Osloregionen

- Hva er kommunenes (og fylkeskommunenes) rolle i utbygging av strømmettet og hva bør Osloregionen gi merknader på?
 - *Planmyndighet, herunder gjennomføring av egne planprosesser, planmyndighet etter Plan- og bygningsloven.*
 - *Oppfølging i medhold av Statlige planretningslinjer for klima-, og energiplanlegging og klimatilpasning*
 - *Samfunnsutvikler, inkludert næringsutvikling, for eksempel vertskap for grønn industri/etablering av grønne industritomter*
 - *Kraftsystemutredninger gjennomføres av nettselskapene. Kommuner og fylkeskommuner blir involvert i arbeidet. NOU-en uttrykker ønske om at lokale og regionale myndigheter skal engasjere seg mer i arbeidet med kraftsystemutredninger og at det bør være bedre koordinering mellom nettutvikling og lokale og regionale planprosesser.*
 - *Kommunene er høringsinstans ifm konsesjonssaker, Miljø-, transport- og anleggsplaner*
- Er det vurderinger og anbefalinger i NOU-en som Osloregionen bør gi merknader på?
 - *Kommunenes roller, vurderinger knyttet til utbygging energistasjoner?*

Sak 4. PROSJEKT ENERGISTASJONER FOR GRØNN NÆRINGSTRANSPORT

Prosjekt Energistasjoner for grønn næringstransport – med støtte fra Klimasats

- Prosjektperiode: august 2022 – juni 2024
- Hovedmål: å bidra i planlegging og etablering av lade- og fylleinfrastruktur for nullutslipp og biogass i kommuner på Østlandet, herunder utvikling av veileder for etablering av energistasjoner.
- Delmål
 1. Bidra med *identifisering, koordinering og planlegging* av mulige lokasjoner for lade- og fylleinfrastruktur for tyngre kjøretøy i kommuner i Osloregionen.
 2. *Utvikle kunnskap om prosesser for planlegging og etablering* av energistasjoner i samarbeid med kommuner, fylkeskommuner, statlige myndigheter og aktører i Grønt Landtransportprogram.
 3. *Identifisere barrierer og foreslå hvordan man kan løse* utfordringer for arealplanlegging og tilrettelegging for energistasjoner i kommuner.
 4. *Utvikle en veileder (pilot) som verktøy* for kommuner og andre aktører i etablering av infrastruktur til lade- og fyllestasjoner for tyngre kjøretøy.
 5. *Spre kunnskap* om innhold i veileder og kommunenes erfaringer for planlegging og etablering av energistasjoner.

Hurra! Miljødirektoratet støtter søknaden, 1,5 mill kr. I vurdering av søknaden er samarbeid med andre prosjekter spesielt nevnt. «Vi oppfordrer søkerne til å samarbeide og koordinere arbeidet sitt for å unngå dobbeltarbeid, og å sørge for erfaringsutveksling.»

Status i prosjektet (august 2022)

- Kick-off for prosjektet 28. september, Clarion Hotel Oslo. Se Osloregionens nettside.
- Østlandssamarbeidet og Osloregionens prosjekt gjennomføres som et felles prosjekt
 - *Utarbeide detaljert gjennomføringsplan, inkludert arbeidsdeling*
 - *Jan Carsten Gjerløw innleid som prosjektleder i Østlandssamarbeidet*
 - *Eva Næss Karlsen prosjektleder Osloregionen*
 - *Utlysning midlertidig stilling i Osloregionen som skal bistå i prosjektet*
 - *Ekstern anskaffelse – rådgiver med planfaglig kompetanse for utvikling av veileder*
- Skal samarbeide med andre prosjekter (bl.a. Klimaetaten og Fredrikstad kommune)
- Samarbeid med Grønt Landtransportprogram og Statens Vegvesen
- Gjennomføring!
 - *Arbeidspakke 1: Arealer og potensielle lokasjoner. Følge opp kartlegging fra våren 2022*
 - *Øvrige arbeidspakker*

Arbeidspakker (beskrivelse under utvikling)

Prosjektets hovedmål: bidra i planlegging og etablering av lade- og fylleinfrastruktur for nullutslipp og biogass i kommuner på Østlandet, herunder utvikling av veileder for etablering av energistasjoner.

Arbeidspakke 1 – Areal og identifisering av lokasjoner

- Kartlegge aktuelle lokasjoner
- Visualisering av potensielle lokasjoner
- Følge opp konkrete lokasjoner
- Samarbeid med aktuelle prosjekter og aktører

Arbeidspakke 2 – Dialog og kunnskap

- Utvikle kommuners og fylkeskommuners kompetanse om behov for infrastruktur
- Utvikle næringslivets kompetanse om kommunal og fylkeskommunal saksbehandling
- Samle kunnskap om prosess for etablering av energistasjoner
- Identifisere barrierer
- Samarbeid med aktuelle prosjekter og aktører
- Nettverk

Arbeidspakke 3 – Saksbehandling og veileder

- Effektivisere saksbehandling om etablering av energistasjoner
- Utvikle veileder
- Samarbeid med aktuelle prosjekter og aktører

Arbeidspakke 4 - Kommunikasjon

- Intern kommunikasjon
- Ekstern kommunikasjon

Arbeidspakke 5 - Prosjektledelse

- Oppstartsaktiviteter
- Fortløpende prosjektledelse
- Etablering av ekstern referansegruppe
- Rapportering

Sak 5. Prosess for Osloregionens handlingsprogram og budsjett for 2023

Rammer for planleggingen

- Kommuneloven forutsetter behandling i representantskapet
- Strategiske føringer 2021-2024 ligger til grunn for planleggingen
- Økonomiske rammer styrer en del av aktivitetene
- Redusert handlingsrom etter at fylkeskommunene gikk ut, men positivt med støtte fra Klimasats til prosjektet «Energistasjoner for grønn næringstransport»
- Ønsker å fortsette tilnærmingen fra 2022 om færre, men høyt prioriterte prosjekter

Fremdriftsplan handlingsprogram og budsjett

Dato/tid	Organ	Hva
September – oktober	Sekretariatet	Utarbeide første utkast til handlingsprogram og budsjett
Uke 43	De tre faggruppene	Sekretariatet sender første utkast til faggruppene
Uke 44 og 45	Møter i de tre faggruppene	Diskutere utkastet for eventuelle endringer
21. november	Administrativ koordineringsgruppe	Sekretariatet sender bearbeidet forslag til den administrative koordineringsgruppen
29. november	Møte i Osloregionens administrative koordineringsgruppe	Diskutere utkastet for eventuelle endringer
30. november	Styret	Utkast til handlingsprogram og budsjett sendes styret
9. desember	Styret	Behandler innstilling til representantskapet om handlingsprogram og budsjett
12. desember	Representantskapet	Sekretariatet sender innstillingen til representantskapet
Uke 51	Representantskapet	Møte pr Teams med endelig behandling av handlingsprogram og budsjett for 2023

JERNBANEKAMPANJE HØSTEN 2022

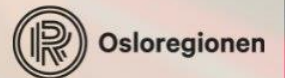
Uttalelse – vedtatt i styremøte 24. juni

- Uttalelse om jernbanesatsing vedtatt i styremøte 24. juni
- Understreke viktigheten av satsing av jernbane på Østlandet, oppfølging av vedtatt NTP og framheve behovet for tydeligere satsing og prioritering i neste NTP.
- Beskriver behovet for jernbane på hele Østlandet og fremhever grenbanestrekninger i tillegg til rikstunnel, intercity og grensekryssende jernbane

Uttalelse om behovet for å satse på jernbane på Østlandet

Osloregionen mener:

- Bygg ny rikstunnel gjennom Oslo
- Prioriter Intercity-satsingen sørover fra Moss til Halden
- Opprettholde tidligere ambisjoner for dobbeltspor på Intercity-trianglet
- Forbedre togtilbud med økt frekvens og infrastruktur på grenbanestrekningene Gjøvikbanen, Hovedbanen, Kongsvingerbanen, Kongsbergbanen, Spikkestadbanen og Østre linje
- Igangsett forberedende arbeider på Ringeriksbanen
- Jobb for en grensekryssende jernbanelinjene fra Oslo til Gøteborg og Stockholm
- Igangsett utredning av alternative finansieringsmodeller på norsk side av jernbanestrekningen Oslo-Stockholm
- Prioriter tiltak på Alnabru godsterminal og investeringer i mindre godstiltak

Jernbanekampanje – høsten 2022

- I styrets behandling i møte 24. juni ble det også vedtatt følgende:
 - *«Det gjennomføres en kampanje etter sommeren for å sette søkelys på betydningen av jernbaneutbygging på Østlandet. Kampanjen gjennomføres i samspill med delregionene i Osloregionen.»*
- Osloregionens sekretariat vil i samarbeid med ekstern leverandør arbeide med kampanjens innhold som
 - *Budskapsutforming, spissing av budskap og overbygning*
 - *Forslag til grafikk eller andre virkemidler*
 - *Evt forslag til annen innholdsproduksjon (f.eks. film)*
 - *Forslag til praktisk gjennomføring av kampanje*
- Innhold i kampanjen (budskap, grafikk m.v.) vil også bli brukt i et mer langsiktig perspektiv, f.eks. i Osloregionens innspill til jernbanepolitiske saker som behandles i Stortinget, arbeidet med NTP, eller i forbindelse med relevante høringer.
- Skisse til innhold presenteres for styret i møte 23. september

OSLOREGIONENS OPPFØLGING NTP 2025-2036

Foreløpig milepælsplan

Om NTP 2025-2036 og Osloregionens oppfølging

- Neste NTP legges frem ett år tidligere enn ordinær rullering på fire år normalt skulle tilsi
- SD vil gi to oppdrag til transportetatene høsten 2022
 - **Et utredningsoppdrag** med tentativ frist januar 2023 om det faglige underlaget for transportfremskrivninger, sentrale forutsetninger for arbeidet, særskilte utredningstema mv.
 - **Et prioriteringsoppdrag** med tentativ frist mars 2023 om de faglige tilrådingene om prioriteringen av ressurser og gjennomføring av tiltak i transportsektoren over tolvårsperioden.
- Osloregionen vil bruke erfaringene fra NTP 2022-2033 og oppfølgingspunkter i sitt arbeid for neste NTP, med mål om økt gjennomslag.
- Sekretariatet foreslår at det lages en strategi for arbeidet som også inkluderer prosess for medlemsinvolvering, forankring i administrative faggrupper og politisk behandling i interessepolitisk utvalg, styret og Representantskapet.
- Osloregionen bør også invitere seg til et møte med Transport- og kommunikasjonskomiteen på Stortinget.

Forslag til milepæler for Osloregionens NTP-arbeid

Hva	Når	Hvem
Informasjon om ny prosess for neste NTP og forslag til milepælsplan	Aug/sept 2022	Adm.grupper og styret i Osloregionen
Utarbeide og behandle strategi for Osloregionens oppfølging av NTP 2025-2036, inkl tematiske satsinger, medlemsinvolvering og kommunikasjonsstrategi	Nov/des 2022	Adm.grupper og styret i Osloregionen
Vurdering av leveranse fra transportvirksomhetene på utredningsoppdrag	Jan/feb 2023	Adm.grupper og styret i Osloregionen
Vurdering av leveranse fra transportvirksomhetene på prioriteringsoppdrag Møte med Transport- og kommunikasjonskomiteen (tentativt tidspunkt)	Mars/April 2023	Adm.grupper og styret i Osloregionen
Faglig og politisk seminar basert på virksomhetenes gjennomførte oppdrag med leveranse i 2023	Høsten 2023	Medlemmer, adm og politisk deltagelse, transportetater, fagmiljø/akademia
- Innspill til Stortingsmelding om NTP - Prosess for medlemsinvolvering i innspill til høringssvar til NTP 2025-2036 - Seminar/webinar med politisk deltagelse fra Stortinget, regionalt og lokalt	Våren 2024	Medlemmer/faggrupper/ Styret/politisk deltagelse
Stortingets behandling av NTP 2025-2036	Juni 2024	Stortinget

ORIENTERING OM PROSJEKTET OPPDRAK OSLOFJORDEN

Status prosjekt «Oppdrag Oslofjorden»

- Status om organisering
 - *Samarbeid Osloregionen og Østlandssamarbeidet*
 - *Utarbeide aktivitetsplan august/september*
 - *Felles koordineringsgruppe, deltakelse fra Viken fk, Vestfold og Telemark fk, Innlandet fk, Oslo kommune, Horten kommune + sekretariat*
- Planlagt samarbeid om næringsutvikling/innovasjon og miljøteknologi, og kommunenes behov for løsninger
 - *Innledende møte med Leverandørutviklingsprogrammet 23. august*
- Møte i Oslofjordrådet 5. september – ytterligere 7 ordførere med i rådet, ref styresak i Osloregionen 24. juni
- Gjennomført seminar på Arendalsuka 2022
- Planlegger ulike arrangementer – koordinere med andre initiativ/aktører

Seminar på Arendalsuka 2022 – Miljøtilstanden i Oslofjorden, vann og vassdrag

- Moderator Fredrik Myhre, WWF Verdens naturfond
- Faglige innledninger fra NIVA og Norsk Vann (tilgjengelig på Osloregionens nettside)
- Politisk samtale med stortingspolitikere, fylkesnivå og kommunepolitikere
- Stort engasjement og fullsatt sal
- Godt grunnlag for videre arbeid
- Arrangører: Osloregionen og Østlandssamarbeidet

KLIMASKOLE HØSTEN 2022

Tid og tema for planlagte arrangementer høsten 2022

Tid og tema for planlagt klimaskole høsten 2022 - forslag

- Klimaskole oktober (uke 43)
 - Tema: *Bærekraftig skogbruk, ref innspill i møte 19. mai.*
- Klimaskole november/desember (uke 48 eller 49)
 - *Anskaffelser og klima-/miljøkrav*
 - ELLER
 - *Bærekraftig arealbruk (KS-rapport)*
 - *Eller andre aktuelle tema? Send gjerne innspill*
- Se klimaskole, tema, tidspunkt i sammenheng med andre arrangementer:
 - *Osloregionens arrangerer workshops/seminarer m.m. om Energistasjoner for grønne næringstransporter og Oppdrag Oslofjorden*
 - *17.-18. oktober: Klima Viken, MD og DFØ: Klimakonferanse*
 - *Miljødirektoratet har flere relevante arrangementer høsten 2022*